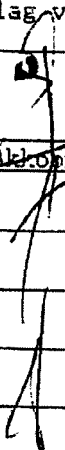

98
GEMEENTE GORSSEL
236BV005/VROE
Postboekingsnummer:

VERGADERING B en W d.d. 14 AUG. 1990 17
Openbaar ja

Ingekomen van : Gemeentelijke Monumentencommissie
Datum :
Onderwerp : Verslag vergadering d.d. 11 juli 1990.

Steller: Par. hoofd:
Afdeling: V.R.O.M. Datum : 8-8-1990 *Wind*

	Alekoord	Bespreken	Opmerkingen
Secretaris			
Burgemeester			
Wethouder			
Wethouder			

Eindbeslissing: Voor kennisgeving aannemen 0
Konform advies:
In afwijking van advies: 0

SAMENVATTEND ADVIES:

1. Verslag voor kennisgeving aan te nemen.
2. De panden - Gorssele Enkweg 8 van de heer
- Eefdele Enkweg 2 van de heer
- schuur Hogenkampsweg 3 van
onder vaststelling van bijgevoegde redengevende beschrijvingen,
te plaatsen; plaatsing publiceren en eigenaren berichten.

Beschrijving monumenten gemeente Gorssel

- Postcode/Plaats: Gorssel
Adres : Eefdese Enkweg 2
Naam pand : 't Dijker
Kadastr. aand. : Gorssel, sectie E, nr. 5974
Naam bewoner : ██████████
Naam eigenaar : ██████████
Aard object : erf met boerderij en bijschuur
Huidige functie: boerderij
Oorspr. functie: boerderij
Architect : Menkveld (tenminste het voorhuis)
Opdrachtgever : ██████████
Bouwjaar : 1842 (achterhuis) en 1852 (voorhuis)
Bouwtype : T-boerderij
Bouwtijl : streekeigen
Tuin :
Opmerkingen : Wordt reeds als "tiendrij met gessaaj en weijdelandt" genoemd in het verpondingskohier van 1646 onder de naam "den olden Dijck". De letters IIB en ADR in de sluitsteen van de deeldeer staan voor ██████████ en ██████████. In de letters GBL en IGIB in de gedenksteen links onder in de voorgevel voor Geertje Boschloo en ██████████. Onder het gras kort voor de voorgevel en even rechts van de voordeer bevindt zich een oude waterput.
- Verbouwingen : Het genoemde bouwjaar 1842 betreft mogelijk al een ingrijpende verbouwing, daarna zijn er naast de totstandkoming van het dwarshuis in 1852 nog vele kleinere verbouwingen gevolgd; recent zijn de inrichting voor dubbele bewoning (waarbij de ruimte van de rosmolen in het achterhuis tot tweede entree en slaapkamer is ingericht en de bedsteden achter in de opkamer als tweede keuken) en de ingebruikneming van de zaadzolder als volwaardige slaapverdieping (waartoe, vanuit de gang bereikbaar, in de plaats van de bedsteden een vaste trap werd geplaatst en de zoldervloer wordt versterkt en vlak gemaakt en dakkapellen en scheidingswanden werden aangebracht.
- Literatuur : De eigenaar beschikt over een eigen archief met historische gegevens over de familie ██████████ en haar bezittingen. De familie geeft een eens per jaar eigen blad uit onder de naam Boschloogica; het nummer 4, nov. 1983 bevat onder meer gegevens over 't Dijker.
- Inventarisator : ██████████
Datum inventar.: 28 juni 1990

Redegevende beschrijving:

Boerderijcomplex gelegen even ten zuiden van de boerderijenzwerm aan de zuidelijke rand van de enk van Eschede en aan de westzijde van de Eefdese Enkweg, vermoedelijk ontstaan als zogenoemde katerstede (ofwel keuterboerderij) bestaande uit een erf direkt aan de weg, maar gedeeltelijk daarvan afgeschermd door een klein koetshuis in de zuid-oost hoek en verder begrenst door aan de zuidzijde een bijschuur, aan de westzijde de boerderij en aan de noordzijde een eenvoudige (niet tot de bescherming behorende) wagenloods. Alle deze gebouwen zijn met hun voorgevel op het erf geïoriënteerd, behalve de boerderij die met de achtergevel (dus met de deeldeur) aan het erf grenst; het koetshuisje staat met de achterzijde naar de weg.

De Boerderij is een T-boerderij van het gebruikelijke type met het voorhuis aan beide zijden breder dan het achterhuis, een geheel met riet gedekte kap (met een gesmoorde keramische nok op het achterhuis en en zinken nok en schoorstenen nabij de uiteinden daarvan op het voorhuis) en met gevels van rood baksteen metselwerk in kruisverband. Het voorhuis heeft de gebruikelijke indeling, met de gang links van de grote kamer, maar met oorspronkelijk maar één kamer (met bedsteden tegen de achterwand; zie verbouwingen) rechts daarvan. Die kamer is een opkamer boven een -wel middels een scheidingsmuur in tweeën gedeelde- kelder met gedrukt tongewelf haaks op de voorgevel, een rood-zwart geblokte plavuizen vloer en bereikbaar via een trap onder de opklapbare trap naar de opkamer vanuit de grote kamer. Tegen de rechterwand van die kamer een betegelde schouw kennelijk even oud als het voorhuis (1852) en in de hoek tussen linker- en achterwand een iets hoger opgemetseld vloergedeelte als opstelplaats voor een kast (die er van getuigd dat de vloer -behalve onder kasten en ter plaatse van de schouw- destijds bestond uit plavuizen die direkt in het zand waren gelegd). De ruimte tegen de voorgevel links van de gang is de keuken; daarin bevindt zich tegen de achterwand ook een schouw (maar met nieuwere tegels) en de ruimte daarachter is de spoelkeuken met daarboven een knechtenkamer. Gevels: het "basisraam" is een 20-ruits (4x4,4x2) schuifraam onder rechte strek en met grijs geschilderde hardstenen onderdorpel en opgeklampte donkergroene luiken. Dit raam komt alleen nog voor in de voorgevel van de keuken; in de grote kamer is het vergroot door er links en rechts een zijvenster van 2 ruiten breed aan toe te voegen (waarbij de steeds strek is vervangen door een halfsteens segmentboog met iets terugliggend gepleisterd boogveld en waarbij de wisseldorpel is vervangen door een vast kalk) en bij de opkamer (1 raam voor, 1 raam centraal in de zijgevel) ontbrak al van oorsprong de onderste rij ruiten (ivm de hoogte van de vloer). De overige ramen zij in ruitformaat min of meer bij het "basisraam" aangepast (4 verschillende -2 beneden, 2 bovenramen in de linker zijgevel en 2 in de rechter achtergevel plus de -gelijke- ramen in de 3 dakkapellen voor en 1 rechts) behalve de 2 ramen in de achtergevel links (schuin boven elkaar) die rondvensters zijn met een overhoekse 4-ruits indeling. De kelder heeft in de voorgevel een 4-ruits raam achter ijzeren staven en in de (rechter) achtergevel een kelderluik met eenvoudige siergehengen en hardstenen dorpel. Links beneden in de voorgevel een gedenksteen met "Herbouwt DOOR / GBL en IGIB / 1852"; eenvoudige muurankers, geen verdere gevelversiering.

Het achterhuis is opgebouwd uit 4 eiken ankerbalkgebinten die 3 traveeën vormen, inwendig is behoudens de genoemde verbouwing de oorspronkelijke inrichting nog grotendeels aanwezig: hooizoldervloer door slieten gevormd, hilden links dichtgezet met houten luiken en rechts met rietmatten, de vloer, deels van leem, deels met klinkerbestrating, loopt van voor naar achter af en links zijn koestanden. De achtergevel heeft de gebruikelijke indeling, met 3-delige naar binnendraaiende deel deur (onder en bovendeur rechts) onder korfboog met wit geschilderde kalkstenen(?) aanzetstenen en sluitsteen (met initialen "IIB / ADR", houten 4-ruits stalraampjes eveneens met korfboog en rechte staldeurjes, de linker onder een strek, de rechter bijna tegen de hoek van de gevel en gedekt met een wit geschilderde betonlatei met de naam "'t Dijker" (die laatste deur is een vrij recente wijziging); de 4 hoog geplaatste muurankers vormen het jaartal 1842; langs de schuine dakranden vlechtingen in het metselwerk; het aansluitende maaiveld loopt vanuit het midden naar beide zijden af. De linker zijgevel heeft 5 2-ruits betonnen stalramen met ventilatiestrook. De rechter zijgevel bevat nog een deel van de ronding van de rosmolen (die een dorsmolen aandreef), maar het gedeelte tegen het voorhuis is opgehoogd en rechtgetrokken bij de genoemde verbouwing.

De bijschuur is van het gebruikelijke hallehuistype met 3 gebinten die hem in 4 traveeën deelt, waarbij het achterste gebint (van grenen en rechthoekiger) en de achterste travee duidelijk jonger zijn (gevelmetselwerk). Blijkens de schoorsteen op de hoek rechts voor was een gedeelte als kookhuis ingericht; de ruimte is thans ingedeeld in varkenshokken. De kap met relatief laag beginnende wolfseinden is rietgedekt behoudens een strook van 3 rijen pannen aan de rechter en het nieuwere gedeelte van de linker dakvoet (oude gedeelte -alleen rechts-gesmoorde opnieuw verbeterde hollandse pannen, nieuwere gedeelte vlakke muldenpannen); de gevels zijn van rood baksteenmetselwerk in kruisverband. De voorgevel heeft de gebruikelijke indeling, maar de naar buiten draaiende 3-delige deel deur (onder- en bovendeur links) loopt tot tegen de (lage) voet van het wolfseind; de stalraampjes en muurvlechtingen als bij de boerderij, maar de staldeurtjes hebben hier een segmentboog. De zijgevels hebben verschillende ijzeren stalraampjes (6 rechts, 5 links) en 1 (links) of 2 mestdeurtjes. De achtergevel bevat 4 staldeurtjes met segmentboog met boven de middelste 2 een ijzeren stalraam (met rozet en ook met segmentboog).

Het Koetshuisje heeft een rietgedekt (links door golfplaat vervangen) zadeldak en gevels van rood baksteenmetselwerk in een onregelmatig steenverband, waarin veel klezoren in verticale series voorkomen. In de voorgevel een grote naar buiten draaiende dubbele deur met loopdeur in de rechter helft het geheel onder een gedrukte korfboog en daarboven een zolderluik onder een zelfde boog. In de overige gevels steeds één ijzeren raampje (4-ruits + klein cirkelvormig midden ruitje) onder segmentboog.

Motivering:

Van belang voor het zichtbaar houden van de historische ontwikkeling van het landschap (behoort tot de secundaire ontginning ten behoeve van de landbouw), de streekeigen agrarische bedrijfsvoering en de bijbehorende architectuur.

Het koetshuisje is in dat verband een laat 19e eeuws curiosum.

Onderdelen waarop de bescherming met name betrekking heeft:

De erfvorm, de casco's van de genoemde gebouwen, de (niet tussen haakjes) genoemde dakbedekkingen, het kenmerkende gevelmetselwerk (met name de genoemde strekken, bogen, muurvlechtingen en de gedenkstenen en muurankers), de kenmerkende vensters (met name de schuifvensters en ijzeren stalramen) en deuren (met name de voordeur, de deeldeuren en staldeurjes).

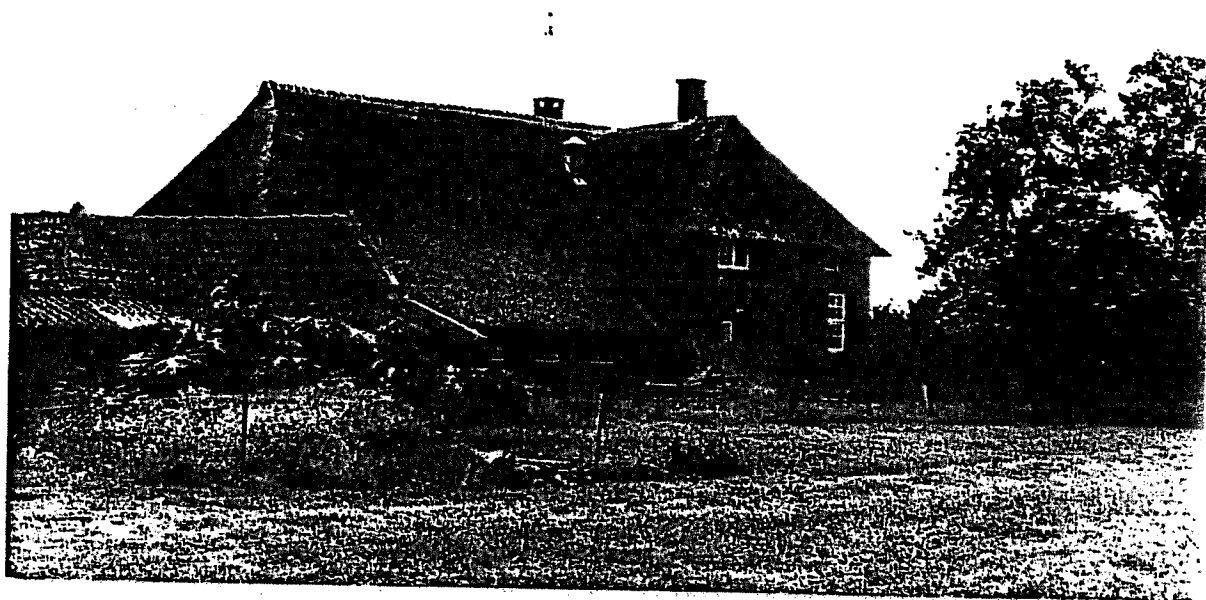
E E F D E S E E N K W E G 2

„ † D I J K E R ”

EEDSE ENK WEG 2

"† DIJKER"

EEDDESE ENKWEG 2

"†DIJKER"

